

Hispalen. Canonatus super præ- tensa executione litterarum.

Illm̃e, & Rm̃e Dñe. **C**VM anno 1709. grassa-

retur in Ciuitate Hispalensi morbus Epidemicus, quo fuerunt absumpti quamplures Canonici, & Dignitates in Sancta Metropolitana, & Patriarchali Ecclesia Hispalensi, animi dotibus, & scientia insignes; atque eorum maior pars decessisset in mense Sedi Apostolicæ reseruato; hinc Reuerendissimi Decanus, & Capitulum dictæ Sanctæ Ecclesiæ consulere studentes decori Ecclesiæ adeò illustris, & conspicuæ, humiles preces porrexerunt Sanctissimo Domino Nostro feliciter regnanti, ac etiã Eminentissimo Prodatario, & Eminentissimo Pauluccio, ad hoc, vt vacantes Præbendæ Personis virtutibus, & scientia conspicuis, ac nobilibus concederentur, & Sanctissimus D. Noster ex sua consueta benignitate, & zelo, quo ardet prouidendi Ecclesias de Hominibus prærogatiua meritorum, & scientiarum illustribus, Reuerendis. Capitulo per Breue rescripsit sub forma sequenti, *ibi = Curauimus iacturam vestram ijs, quibus fas fuit, medijs statim sarcire, ac proinde ad obeunda istius Ecclesiæ munera, quæ vacabant, illos ex Concurrentibus delegimus, quos amplioribus testimonijs, ac præstantioribus prærogatiuis virtutum, necnon Originis præ ceteris communitos esse existimauimus, non sine peculiari quodam intuitu ad preces, quas nobis desuper attulistis, vt singulare Paternæ nostræ charitatis argumentum hac occasione vobis tribueremus = vt ex Summario num. 6. ; Quod quidem Breue datum fuit Romæ die 13. Iulij 1709., vt ex dicto Summario num. 6. in fin. ; Eminentissimus verò Pauluccius sub eodem ferè tenore mentem Summi Pontificis explicauit nostro Reuerendissimo Capitulo, Summario num. 7., & sub eodem tenore respondit quoque Eminentissimus Sacripantes Sanctissimi Domini Nostri Prodatarius, Summario num. 8. litt. A., & B.*

Intèr alios à Sanctissimo Domino Nostro tunc prouisos connumeratur D. Ascentius Ximenez Polo Presbyter Diocesis Hispalen., qui ad extorquendum Canonatum dictæ S. Ecclesiæ falsò exposuit Summo Pontifici, se esse de Nobili genere procreatum, ac studuisse Philosophiæ, & Theologia Morali, quodque à biennio, quo in Curia moratus fuerat, fuit conuictor in Domo Missionis de Vrbe; & expositis Summo Pontifici dictis requisitis obtinuit cæteris Concurrentibus in Prouisione Canonatus præferri, vt ex literis Apostolicis Summario num. 9. sub datum Romæ eodem mense Iulij 1709., & eodem tempore, quo Summus Pontifex nostro Reuerendissimo Capitulo per Breue rescripserat ex Concurrentibus delegisse, quos ampliori-

bus testimonijs, & præstantioribus prærogatiuis virtutum erant
communiti, *d. Summ. num. 6. litt. A.*

Et non solum D. Ascentius Polo expositis meritis non erat condecoratus, nam non erat de nobili genere procreatus, cum sit de vili Plebe parui Oppiduli de Villarasa, nec vnquam studuit Philosophiæ, aut Theologiæ morali, dum toto tempore vitæ suæ inferni-
rat vni ex Canonicis præd. S. Ecclesiæ Hispalen. a pueritia nepè vs-
que ad annum 1707., quo ad Urbem accessit, cum vix esset medio-
critèr in Grammatica instructus, vt ex *Summario num. 13. litt. D.*
sed quod peius est, de mense Ianuarij eiusdem anni 1709. Ioannes
Dominguez Baguero frater germanus dicti Ascentij Polo, filius
Gonsalui Ximenez, & Iosephæ Mariæ, cuius exercitium erat loca-
re operas suas præ agris fodiendis, *Summario num. 16. litt. I., & K.*
fuit processatus, & confessus de furtis commissis, vna simul cum
tribus alijs Rusticis in Territorio de Villarasa, nempe de furto
Abigeatus Vitulorum, Pecudum, ac etiàm de furto Casei, Mellis,
aliarumque rerum, vt liquet tam ex prima confessione dicti Ioan-
nis Dominguez Baquero fratris germani D. Ascentij Polo, *Sum-
mario num. 16. litt. L., & seqq.*, quàm etiàm ex secunda illius depo-
sitione, vt ex dicto *Summario nu. 16. litt. KK., & seqq.* Prout etiàm
fuit conuictus ex depositionibus aliorum Correarum, vt ex *eodem
Summario num. 16.*, adeo ut duo ex dictis socijs fuerint expositi pu-
blicæ infamiæ in dicta Terra de Villarasa, vt ex *Summario dicto
num. 16. litt. PP., & litt. RR.*, subindeque omnes Rei transportati ad
carceres de Niebla, vt maiori poena afficerentur, qui tamen fre-
gerunt carceres, & fugam arripuerunt, vt ex *dicto num. 16. litt. SS.
TT., & VV.*; & non fuit processum in contumaciàm aduersus ger-
manum fratrem Aduersarij, ex quo increbuit fama de eius obitu,
vt in *d. Summ. num. 16. litt. VV.*

Cum autem Aduersarius sub grauibus vsuris suscepisset pecunias præ
expeditione Bullarum, easque obpignoratas transmisisset ad Vil-
lam Mattiti, non habens media, quibus posset præcitatas litteras
expignorare vnacum cambijs, & recambijs decursis, illas tandem
expignorauit de mense Decembris 1715. ex quo comperijt in Ci-
uitate Hispalensi Mercatorem Peruanum, qui illi pecunias sub
grauissimis vsuris dedit, sub spe rehabendi fortem, & fructus ex
prouentibus Canonicatus, & Præbendæ post adeptam illius pos-
sessionem.

Expignoratis itaque literis Apostolicis, illas præsentauit sub die
30. mensis Decembris Prouisori Archiepiscopatus Hispalen. Exe-
cutori in literis deputato *Summario num. 11.*, qui in ipso actu præ-
sentationis eodem momento, siue eodem Decreto, quo Iurisdic-
tionem Apostolicam acceptauit, relaxauit mandatum de immittendo
Summ. num. 11 litt. A.

Habita notitia ex parte Reuerendissimi Capituli mandati de immittendo

tendo

tendo decreti à Prouifore Archiepiscopatus, coràm eodem Exequutore comparuit, & instetit supersederi in executione dicti mandati, & quia aduersus dictas literas Apostolicas debebat proponere plures exceptiones concernentes tam Personam Aduersarij, quàm vitia litterarum Apostolicarum, instetit coràm dicto Exequutore, ad hoc nè dicta vitia patefierent, suscipi super omnibus secretam informationem, & Prouisor Archiepiscopatus decreuit, vt producto speciali Procuræ mandato Reuerendissimi Capituli exhiberetur libellus secretus cum exceptionibus, quas Reuerendissimum Capitulum proponere intendebat; hinc producto in actis mandato Procuræ Reuerendissimi Capituli, de quo in *Summario Additionali num. 1.*, productus fuit libellus secretus, de quo in *Summ. princip. n. 13. vbi lit. A.* fit relatio Decreti interpositi à Prouifore, & productio mandati Procuræ, ibique facta relatione, quod semper Sedes Apostolica dignata fuerat in prouisionibus Dignitates, & Canonicatus dictæ Sanctæ Ecclesiæ conferre viris insignibus, & claris tam ratione nobilitatis generis, quàm propter ornamenta scientiarum, quibus erent condecorati, quodque id erat in Ciuitate Hispalen. publicum, & notorium, vt ex dicto *Summario num. 13. lit. A. in fin.*

Successiuè allegauit, quod mens Sanctissimi in prouisionibus Præbendarum, quæ vacauerant anno 1709. ea fuit prouidendi Ecclesiam de Personis nobilitate, & scientia insignibus, & ad dictum effectum produxit Breue Sanctissimi D. Nostri, Epistolam Eminentissimi Sacripantes, & Epistolam Eminentissimi Paulucci dicto *Summario num. 13. litt. B.*; Proposuit vltèrius, quod Summus Pontifex motus fuerat ad concedendam gratiam Aduersario, ex quo eodem exposuerat, se esse de nobili genere procreatum, quodque operam dedisset studio Philosophiæ, & Theologiæ moralis, cum veritas esset ipsum nunquàm studuisse Philosophiæ, & Theologiæ morali, cum vix esset mediocritèr in Grammatica instructus, ac in Ciuitate Hispalensi nil aliud studuisset, quàm puræ Grammaticæ, in qua vix mediocritèr profecerat, vt omnibus erat publicum, & notorium, dicto *n. 13. litt. D.*

Allegauit etiàm, quod erat paritèr publicum, & notorium, quod Aduersarius non erat de nobili genere procreatus, dicto *num. 13. litt. E.*, quodque proindè litteræ Apostolicæ erant subreptitiæ, & obreptitiæ, *d. Summ. n. 13. lit. F.*

Et insupèr allegauit infamiam Generis, & familiæ Aduersarij contractam ex delictis furtorum commissis à suo fratre, pro quibus fuit carceratus, & publicæ infamiæ expositus, & instetit, vt super omnibus caperetur secreta informatio dicto *num. 13. litt. A.*, & tandem compelli Aduersarium ad declarandum, quot redditus Ecclesiasticos habebat de tempore, quo fuit de Canonicatu prouisus, dicto *num. 13. litt. I.*, & Exequutor suum interposuit Decretum, quo

mandauit communicari Parti libellum prædictum, vtque Dominus Ascentius Polo Ximenez emitteret declarationem ad formam d. petitionis, *d. Summ. num. 13. lit. A.*

In sequelam præcitati Decreti D. Ascentius Polo declarauit, quod de tempore, quo prouisus fuit de dicto Canonatu, possidebat tres perpetuas Cappellanas, duas in loco de Encina Sola, & tertiam in Ciuitate Hispalen. in Cappella *de los Viscainos*, sitâ in Ecclesia Conuentus S. Francisci, quarum fructus ei dabant congruam sustentationem, quodque ad earum titulum fuerat ad Ordines promotus, *Summ. num. 14.*

Successiuè Aduersarius die 9. Martij 1716. coram D. Executore respondendo allegauit, quod præcipua exceptio per Reuerendissimum Capitulum allegata consistebat in præsentis delictis à suo fratre commissis, ideòque cum d. Processus reperiretur penès Secretariam D. Ducis de Medina Sidonia Domini de Villarasa, supplicauit sibi concedi Litteras compulsoriales ad effectum compulsandi in Villa Matriti dictum Processum, *Summ. n. 15. lit. C.*, & obtinuit decerni litteras compulsoriales, *dicto Summario lit. D.*, quarum vigore compulsauit dictum processum criminalem, de quo *in Summ. num. 16.*, & successiuè illud produxit coram D. Executore. vt ex *Summ. num. 17.*, & allegauit Reuerendissimum Capitulum non esse legitimum Contradictorem, ad effectum impediendi executionem suæ Gratix, *Summario num. 17.*, & proindè obtinuit decerni executionem mandati de immittendo; Cumquè pluriès dictus D. Ascentius à Notario associatus accessisset ad Aulam Capitularem, in qua erat congregatum Capitulum ordinarium, nunquam illi fuit permissum, vt dictum mandatum Reuerendissimo Capitulo notificaretur, itaut quotiès D. Ascentius Polo associatus à Notario se conferebat ad Ecclesiam Hispalensem, confluxerat ad eam magna Populi multitudo: Quocircà habitâ de præmissis notitia per Eminentissimum, & Reuerendissimum Cardinalem Archiepiscopum, quoq; imminēbat popularis tumultus, mandauit, vt Reuerendissimum Capitulum emitteret obligationem persoluedi D. Ascentio fructus suæ Præbendæ in casu, quo in Romana Curia obtineret dictarum Litterarum executionem, prout libentè per Reuerendissimum Capitulum præcitata obligatio facta fuit, & deindè mandauit suo Vicario Generali Executori in literis deputato, vt supersederet in executione mandati de immittendo, vtque confuleret Sedem Apostolicam super eo, quod esset agendum super dictarum Litterarum executione, & Vicarius Generalis, & insimul Executor Apostolicus suum interposuit Decretum, quo dicit denegasse facultatem Reuerendissimo Capitulo faciendi probationes, attento quod illud non habuit pro legitimo Contradictore, *Summ. num. 17. lit. A.*, quodque cum pro executione mandati de immittendo propter multum concursum Populi, qui se ad Ecclesiam

sciam conferebat; in diebus Capituli resuitauerit aliquod scandalum; hinc ad reparanda grauius absurda, & scandala, quæ prudenter timeri poterant, Eminentiſſimus D. Cardinalis cupiens pacem, & tranquillitatem suæ Ecclesiæ mandauerat supersederi in executione, quousque fieret consultatio cum Sua Sanctitate, *d. Summ. num. 17. lit. B. & C.*, ad quod Executor eo libentiùs deuenit, ex quo Reuerendissimum Capitulum promiserat stare Apostolicæ determinationi, & subministrare omnes fructus, & proventus Canoniciatus, quatenus per Sedem Apostolicam decerneretur dictæ Gratia executioni, & proinde mandauit supersederi in executione dictarum Litterarum Apostolicarum quousque visis actis, & informatâ Sua Sanctitate, ab ea determinetur quid sit exequendum, *dicto Summ. num. 17. in fin.*

Quamuis autem Reuerendissimo Capitulo innotescerent patentissima vitia subreptionis, & obreptionis Litterarum Apostolicarum, adhuc tamem omne studium adhibuit, ut induceret D. Aduersarium ad concordiam honestam, nam repererat Personam, cum qua Aduersarius posset sub Beneplacito Sedis Apostolicæ suum Canonicatum permutare cum Beneficijs simplicibus, & reseruatione Pensionis vsq; ad summam annuorum sc. 600. monetæ Romanæ, & ulterius sub Beneplacito Sedis Apostolicæ Creditoribus Aduersarij soluere summam debitam pro prima Litterarum Apostolicarum expeditione, quæ summa ascendeat ad scuta ferè 5000. monetæ Romanæ, prout quoque duos alios Prouisos maioris notæ, quam Aduersarius, eodem anno 1709. induxit ad similem concordiam, quia pariter illi sub falsis narratiuis de Canonicatibus fuerant prouisi; Sed D. Ascencius Polo noluit hanc concordiam vnquam amplecti; ex quo non intellexerat vim exceptionum obreptionis, & subreptionis contra suam prouisionem ex parte Reuerendissimi Capituli propositarum; Hinc Reuerendissimum Capitulum ablegauit ad Urbem suum Commissarium Generalem, & D. Ascencius Polo pariter iter ad Urbem arripuit, & ad vtriusque Instantiam fuit à Sanctissimo Domino Nostro deputata hæc Particularis Congregatio, cui facultatem concessit cognoscendi super executione Litterarum Apostolicarum D. Aduersarij, ut ex tenore Commissionis; *Summ. Additionali num. 2.*

Et quamuis notissimæ essent, & patentissimæ subreptiones Litterarum Apostolicarum D. Aduersarij, adhuc tamem D. Commissarius Reuerendissimi Capituli non cessauit etiam in Vrbe promouere nouam concordiam tractatam, mediante interpositione Illustrissimi, & Reuerendissimi D. mei Auditoris Sanctissimi, qui non solum eidem obtulit solutionem debiti contracti pro Bullarum expignoratione, & annuos redditus Beneficiorum simplicium, aut Pensionis Ecclesiasticæ vsque ad summam 600., & ultra scutorum, sed ulterius ei obtulit, quod se interponeret cum Reuerendissimo Commissario,

220
vs ipse fauorabilem sententiam huius Congregationis reportaret, ac etiam Canonatus possessionem, dummodò post duos menses, aut Canonatum resignaret, aut illum permutaret, sed pariter hanc concordiam acceptare renuit.

Animaduertens tandem Aduersarius esse ineuitabilem suae Gratiae obreptionem, porrexit in Dataria supplicationem *Perindè valere*, in qua praemissâ narratiuâ, quod licet de tempore, quo obtinuit prouideri de Canonatu, & Praebenda in Ecclesia Hispanen., possideret duas perpetuas Cappellanas collatiuas, nihilominus de illis nullam fecerat mentionem in Litteris Apostolicis, & proindè supplicabat Sanctissimo pro Gratia *Perindè valere* sibi profuturâ à data illius *perindè acsi in prouisione dicti Canonatus expressisset*, quod ipse dictas Cappellanas possidebat, vt ex supplicatione per Sanctissimum signatâ, de qua in *Summ. Additionali num. 3.*

Intereâ verò comparuit in Dataria Apostolica Don Michael Antonius Curiel filius Regij Consiliarij Serenissimi Regis Catholici, & de Sede Apostolica optimè meriti, & dictum Canonatum impetrauit aduersus Aduersarium, siuè ex eo, quod illius Gratia esset nulla ob non factam Beneficiorum obtentorum expressionem, siuè eò, quod falsò asseruerat Summo Pontifici, ipsum esse de nobili genere procreatum, cum tamèn non esset.

Verùm Defensores D. Aduersarij serò agnoscentes, praedictam Gratiam *Perindè valere* D. Ascensio non posse suffragari, ex quo etiam in dictâ Gratia falsò expresserat, quod de tempore prouisionis Canonatus obtineret duas perpetuas Cappellanas, cum reuerâ tunc obtineret, prout adhuc possidet, tres Cappellanas, porrexerunt aliam supplicationem, in qua Aduersarius Summo Pontifici expressit, quod de tempore Gratiae dicti Canonatus non fecerat mentionem trium Cappellanarum, quas tunc possidebat, ac etiam expressit Summo Pontifici, ipsum per errorem tunc Summo Pontifici exposuisse *esse de Nobili genere procreatum, cum tamèn non esset de Nobili genere procreatus, Summ. Additionali num. 4. lit. A. & B.* & proindè supplicabat Sanctissimo, vt sibi concederet Gratiam *Perindè valere*, perindè acsi in prouisione dicti Canonatus expressisset, ipsum tunc tres perpetuas Cappellanas possidere, ac perindè acsi non expressisset, esse de Nobili genere procreatum, ita ut Gratia prouisionis Canonatus illi suffragari deberet à die datae huius nouae Gratiae *Perindè valere, dicto Summ. Addit. num. 4. lit. C.* & eodem tempore citauit tam Procuratorem Impetrantis, quam Procuratorem Reuerendissimi Capituli coràm Eminentissimo Prodatario, & instetit lacerari supplicationem Impetrationis, & relaxari dictam suam Gratiam *Perindè valere, Summ. Additionali num. 5.* & Eminentissimus Prodatarius considerans, quod Causa super executione dictarum Litterarum Apostolicarum pendebat in

hac Particulari Congregatione, quæ cognoscere debebat de vitijs obreptionis, & subreptionis Litterarum Apostolicarum D. Aduersarij, remisit ad eandem Particularem Congregationem à Sanctissimo deputatam in negotio principali, etiã vtriusque Partis supplicationes pro Voto: *An scilicet esset signanda vel Gratia Impetrationis, vel supplicatio reuadicatoria exhibita à D. Ascensio Polo, d. Summ. Additionali num. 5.*

Agnosceus denuò Aduersarius nullam ex prædictis Gratijs eidem, posse suffragari, ex quo ambæ supplicationes porrectæ vitijs obreptionis, & subreptionis erant plenæ, quodque illius Gratia principalis sanari non poterat mediantibus Gratijs *Perinde valere*, sed quod indigebat nouâ Prouisione ex integro non solum dicti Canonatus, & Præbendæ, sed etiã dictarum Cappellaniarum, quas nullitèr, & de facto, & cum titulo vitioso possidebat; hinc pluribus diebus post Decretum Eminentissimi Prodatarij nouam porrexit supplicationem, qua ex integro prouideri petijt tam de dictis Cappellanijs, quàm de dicto Canonatu, & Præbenda Hispalen., sub narratiua, quod ipse Ordinaria auctoritate prouisus fuerat de duabus perpetuis Cappellanijs sub eodem tecto sitis in Ecclesia Parochiali loci de Encina Sola sine dispensatione Apostolica, quodque insupèr eadem ordinaria auctoritate prouisus fuerat de tertia Cappellania, quodque illas indebitè possederat, & fructus perceperat sine Apostolica dispensatione contra Decreta Concilij Tridentini, *Summ. num. 6. lit. A.*, quodque vltèrius prouisus fuerat de Canonatu, & Præbenda Ecclesiæ Hispalen., nulla facta mentione, quod tunc possidebat, prout adhuc possidet, prædictas tres Cappellantias; idèò supplicauit Sanctissimo pro noua prouisione dictarum Cappellaniarum cum dispensatione retinendi dictas duas Cappellantias sub eodem tecto, *Summario num. 6. lit. B.* Et etiã supplicauit pro condonatione fructuum ex dictis Cappellanijs perceptorum, *dicto Summ. num. 6. lit. C.* Et insupèr supplicauit, ex integro prouideri de dicto Canonatu, & Præbenda in dicta Sancta Ecclesia Hispalen. tamquàm adhuc vacante per obitum Ioannis de los Sanctos, *d. Summ. num. 5. litt. D.* Cumque facta fuisset Instantia coràm Eminentissimo Prodatario pro daceratione huius nouissimæ supplicationis, Eminentissimus Prodatarius paritèr remisit pro Voto huic Congregationi Particulari, an dicta supplicatio esset signanda, vt ex *Summario num. 7.* Hinc primo loco disputandum assumimus Articulum super executione Litterarum Apostolicarum, pro quo à Sanctissimo Domino Nostro deputata fuit hæc particularis Congregatio, vt ex tenore Commissionis *Summ. Addit. n. 2.*, & in alia facti Informatione assumendam duxi disputationem, An Aduersarij fauore sit aliqua ex supplicationibus porrectis signanda: cum in primo RR. PP. iudicare debeant tanquam Iudices specialitèr à Sanctissimo Domino Nostro deputati ad teno-

rem dictæ Commissionis, quo verò ad Articulum signaturæ supplicationum dumtaxat debent præstare votum Eminentiss. Prodatario iuxta tenorem decretorum ab eo interpositorum, de quibus in *Summario Addit. num. 5. & 7.*

Et quidem quoad Dubium concernens negocium principale, pro cuius discussione deputata reperitur à Sanctissimo Domino Nostro hæc Sacra Congregatio, iuxta tenorem Commissionis manu Sanctissimi signatæ, de qua in *Summ. additionali num. 2.*, rescribendum omninò speramus, literas Apostolicas non esse exequendas, ex pluribus fundamentis, quæ omni prorsus carent dubietate.

Et quidem primum fundamentum desumimus ex Statuto fundamentalis nostræ Sanctæ Ecclesiæ auctoritate Sedis Apostolicæ condito per Raymundum Primum Sanctæ Ecclesiæ Hyspalen. Archiepiscopum, & Capitulum, quod ordinatum fuit octo annis post recuperatam Ciuitatem Hyspalensem à Sancto Rege Ferdinando è manibus Maurorum; In eo enim fuit statutum, & ordinatum, vt Archiepiscopus, & Capitulum non tenerentur aliquem in Canonicum recipere, nisi primo fuerit Portionarius dictæ Ecclesiæ, vel nisi esset Doctor Decretorum, vel Dominus Legum, vel Magister in Theologia, vel in alijs famosis facultatibus, vt ex tenore Statuti, quod datur in *Summ. num. primo lit. A.*, ibi = *Item statuimus, quod nullus recipiatur per nos in Canonicum, nisi primò fuerit Portionarius, nisi sit Doctor Decretorum, vel Dominus Legum, vel Magister in Theologia, vel in alijs famosis facultatibus; Volumus enim, quod prædicti possint per nos recipi ad Canonicatum, & non obstante, quod non sint Portionarij, per ipsos enim decorabitur Ecclesia, & multipliciter, in spiritualibus, & temporalibus suscipiet incrementum; =* Cum itaque Aduersarius non sit qualificatus iuxta formam Statutorum fundamentalium nostræ Ecclesiæ, illius literæ Apostolicæ non sunt exequendæ.

Quod autem non sit qualificatus, id patentissimè liquet, nam cum Aduersarius nunquam fuit Portionarius nostræ Ecclesiæ, ibidem Canonicatum obtinere non potest, nisi doceat se esse Doctorem Decretorum, vel Legum, vel Magistrum in Theologia; vnde eo ipso, quod Aduersarius non docet de qualitate à Statuto fundamentalis nostræ Ecclesiæ requisitâ, nequit Literarum executionem obtinere, *Rot. coram Coccin. decis. 2028. num. 8. & 9. coram Cerro decis. 89. sub num. 16., & in recentior. decis. 127. num. 14. & 15. part. 9. decis. 243. num. 12., & seqq. part. 17. decis. 665. num. 14., & seqq. part. 18., & magistraliter in Leodien., seu Aquisgranen. Canonicatus super bono Iure 7. Martij 1700. §. Et quidem, & S. finali coram Eminentissimo Scotto.*

Quin obijci valeat, præcitatum Statutum non fuisse conditum in limine foundationis, nam hic Articulus reperitur iam decisus à Sacro Rotæ Auditorio in celebri Causa Hyspalen. Diuisionis Simultaneæ,

nea, acriter agitatâ inter bon. mem. Archiepiscopum Palafox, & Reuerendissimum Capitulum nostræ Sanctæ Ecclesiæ, vbi fuit decisum, Statuta edita à dicto Raymundo primo Archiepiscopo, & Capitulo esse fundamentalia, edita in limine foundationis dictæ Ecclesiæ, & confirmata per Sedem Apostolicam, vt liquet ex Decisione in dicta Causa editâ coram bon. mem. Muto die 11. Februarij 1695. §. primo, §. Simultaneus, §. Nihilominus in fine, §. Clarius, & §. Hinc resistente, & confirmata coram Eminentissimo Priolo die 4. Junij anni 1700. §. Et tanto magis, & §. Et quamuis

Nec obstat, quod Summus Pontifex in Prouisionibus ad ipsum spectantibus non teneatur Canonicatus conferre Personis qualitatibus iuxta formam dicti Statuti; Quoniam communis est in hoc Articulo distinctio, quod scilicet aut qualificatio requiritur ex Statuto edito in limine foundationis, & tunc illud habet locum, etiam in Prouisionibus Apostolicis; Aut agitur de aliquo Indulto speciali concessio per Summos Pontifices longè post foundationem Ecclesiæ, & tunc verum est, Prouisiones Pontificias sub Indulto non comprehendi iuxta distinctionem *Abb. in cap. Cum incunctis, §. Inferiora num. 11. de elect., cum alijs pleno calamo allegatis in decis. 2028. num. 2., & num. 8. coram Coccin.*

Nec credimus ex aduersò esse proponendam exceptionem, quod scilicet dictum Statutum non sit in viridi obseruantia, cum plures reperiantur Prouisi per Sedem Apostolicam de Canonicatibus Ecclesiæ Hyspalen., quamuis non fuerint Portionarij dictæ Ecclesiæ, & quamuis non haberent gradum Doctoratus, aut Magistris; nam cum præcitatum Statutum nostræ Sanctæ Ecclesiæ sit insertum in volumine Statutorum fundamentalium eiusdem Ecclesiæ, ex dicta insertionem oritur præsumptio illius obseruantie, *Abbas in cap. Pastoralis num. primo in fine, & num. 2. de fide Instrum. Rota coram Penn. decis. 237. num. 2., & in recent. decis. 51. num. 12. part. prima decis. 398. num. 3. part. 2. decis. 169. num. 6., & 7. part. 11., & in tantum non fuit facta plenissima probatio in quantum Exequutor in partibus denegauit Reuerendissimo Capitulo facultatem faciendi probationes, Summ. num. 17. lit. A., ibi = & probatione oblata pro parte dictorum Dominorum, quibus fuit denegata attentò, quod non habebantur præ legitimis Contradictoribus. = Adeò ut si Aduersarius prætendat, contrariâ obseruantiam dictum Statutum remansisse abrogatum, id debet plenè, & concludenter probare, vt probant dictæ Auctoritates; Nam quamuis illi, qui non erant Portionarij dictæ Ecclesiæ prouisi fuissent de Canonicatibus dictæ Sanctæ Ecclesiæ, adhuc tamen antequàm præsentarent literas Apostolicas Reuerendissimo Capitulo, & antequàm ab eo in Canonicos, & fratres reciperentur, coacti fuerunt Gradum Doctoratus, & Magistratus assumere; & iuxta formam nostri Statuti sufficit, vt Prouisi antè possessionem gradum Doctoratus assequan-*

110
tur; Vnde cum Aduersarius, qui coram Executore instetit com-
pelli Reuerendissimum Capitulum, vt illum in Canonicum reci-
peret, tunc neq; temporis, nec de presenti sit decoratus gradu Do-
ctoratus, aut Magisterij, sitque incapax ad dictum gradum asse-
quendum, cum nunquam facultatibus in nostro Statuto designa-
tis studuerit, vt ex inferius dicendis apparebit, vti que illius li-
teræ non sunt vllo modo exequibiles.

Secundum principale fundamentum in eo consistit, quod scilicet li-
teræ Apostolicæ vsque de anno 1709. extortæ patentibus vitijs
obreptionis, & subreptionis laborant, estque principium abso-
lutissimum, quod literæ Apostolicæ, quotiès laborant aliquo vi-
tio subreptionis, vel obreptionis, nullatenus sint exequendæ,
cap. Super litteris de præbendis, cap. Cum teneamur de præbend.,
cap. Non potest eodem tit. in 6., cap. Proft, & cap. Si eo tempore de
rescriptis in 6.: In beneficalibus enim quælibet minimò subrep-
tio vitiat gratiam, vt plenè probat *Rota decis. 124. num. 27.*
part. II. recent.

Et quamuis discussio obreptionis, vel subreptionis, an scilicet falsi
expressio, vel veri taciturnitas induxisset Pontificem ad conce-
dendam, vel denegandam Gratiam contineat ancipitem quæstio-
nem, quotiès subreptio non emergit ex ijs, quæ de Iure debent
exprimi pro Gratia validitate, vt ratiocinatur *Lotter. de re Bene-*
fic. lib. 2. quest. 54. num. 25., nihilominus cessat quæstio in casu no-
stro, in quo habemus expressam Summi Pontificis declarationem
emissam in Breui, quo dignatus fuit rescribere Reuerendissimo
Capitulo Hypsalen., quod scilicet Canonicatus nostræ Ecclesiæ
dicto anno 1709. conferre studuit illis, quos amplioribus testi-
monijs, & prærogatiuis virtutum, necnon originis præ ceteris
communitos esse existimauerat, idque non sine peculiari in-
tuitu ad preces, quas Reuerendissimum Capitulum Summo Pon-
tifici obtulerat, voluitque Summus Pontifex singulare Paternæ
sux charitatis argumentum hac occasione Reuerendissimo Capi-
tulo Hypsalen. tribuere, vt liquet ex præcitato Breui, *Summar.*
num. 6. litt. A., quod confirmatur ex responsione Eminentissimi
Paulucci pariter datâ eodem tempore Reuerendissimo Capitulo,
de qua in *Summ. num. 6.*, & plenius ex viuæ vocis oracolo Emi-
nentissimi Sacripantes Prodatarij, qui in Epistolâ responsiuâ
conscriptâ Reuerendissimo Capitulo, infrascripto modo re-
spondit, ibi = *Eperche nell'accennata lettera dimostra V. S. Illu-*
strissima, quanto bramaua, che le Dignità, Canonicati, & altri Bene-
fizj, e Prebende residenziali vacanti in cotesta Chiesa Metropolitana
fossero conferite à Soggetti meriteuoli per Dottrina, & altri requisiti;
non hò mancato dal canto mio di rappresentare questi sentimenti à Sua
Santità, la quale colla sua solita, & alta comprensione per adesso hà
scelto

scelto alle Prebende residenziali dal gran numero de' Concorrenti quelli, che hà giudicato più degni, e mi persuado, che douranno contribuir molto al seruizio di cotesta Chiesa, ed esser di sodisfazione di V. S. Illustrissima.

Patet itaque ex præcitato Breui, & Epistolis dictorum Eminentissimorum, quod Summus Pontifex anno 1709. contulerit Canonicatus, & Præbendas Sanctæ Metropolitanæ Ecclesiæ Hyspalen. illis, qui maioribus meritorum, Scientiarum, & originis prærogatiuis erant communiti, itaut exposita requisita per Prætendentes fuerint causa finalis Prouisionū Apostolicarum; Quotiès autē habemus declarationem mentis Summi Pontificis, non est vltèrius indagandum, an si fuisset verum expressum Summo Pontifici, facilius, vel difficilius concessisset, dùm Summus Pontifex declarauit ex Concurrentibus delegisse eos, qui maioribus prærogatiuis erant communiti; Qua stante declaratione, cessat omnis quæstio pro indaganda mente Pontificis, vt perbellè aduertit *Lotter. de re benefic. lib. 2. dicta quæst. 54. num. 26. §. Nihilominus*, ibi = *Nihilominus id admitti potest in Iudice, prout in his terminis loquitur Felin., & minimè in Principe, in quo non cadit hac quæstio verisimilitudinis, sed veritatis sibi sinè aliqua ambage manifesta, & propterea dum declarat, animum suum talem fuisse, non dicitur iudicare secundum verisimilitudinem, vt facit Iudex, qui iudicat circa animum aliorum, sed dicitur iudicare secundum veritatem, cum nedùm Principi, sed vnicuique credatur circa proprium animum, = Rota coram Royas decis. 217. num. 4., & seqq., & coram Priolo decis. 270. num. 13.* Ad eodè Iudex in huius Causæ discussione debeat sequi mentem à Principe declaratam, dùm Summus Pontifex declarauit, animum suum fuisse seligere ex multitudine Concurrentium, & petentium prouideri de Canonicatibus Ecclesiæ Hyspalen. illos, qui erant maioribus decorati prærogatiuis meritorum, Scientiarum, & originis, itaut in hoc casu falsa expressio vnius ex requisitis Summo Pontifici expositis reddere debeat Gratiam obreptitiam, & subreptitiam, quia si D. Ascentius Polo non expressisset falsum in suis requisitis, ex multitudine Concurrentium non fuisset præelectus, quia Summus Pontifex seligere studuit illos, qui maioribus prærogatiuis Virtutum, Scientiarum, & originis cæteris præcellerant, dùm merita vniuscuiusque in Statèra Iustitiæ appendebat, itaut si Aduersarius non falsa, sed verà requisita Summo Pontifici exposuisset, non fuisset cæteris antepositus, neque præelectus à Summo Pontifice, qui voluit ex mensura meritorum præligere, vt ipsemet animum suum declarauit, & regula est, quod gratia Apostolica semper corruiat ex defectu intentionis Concedentis, *Rota decis. 153. num. 3. coram Peutingerio*, & quotiès narratiuæ sunt causa absoluta concessionis gratiæ, prout in casu pro

décernenda executione omnes debent plenè, & concludenter probari, nec hoc casu sufficiunt leues probationes, *Rota decis. 268. num. 4. part. prima diuers. & decis. 481. num. 9. coram Penn. & in recent. decis. 10. num. 3. part. 11.*

D. Ascencius Polo nullum ex requisitis, quæ Summo Pontifici exposuit, iustificauit, aut iustificare valet, prout iustificare tenetur, dùm Summus Pontifex illi gratiam concessit, ex quo eidem exposuit esse de Nobili genere procreatum, & studuisse Philosophiæ, ac Theologiæ morali, *Summ. num. 9. lit. B.*; Et quoniam narratas Summo Pontifici prærogatiuas non iustificauit, hinc Summus Pontifex ad earum iustificationem coram Executore faciendam eidem iniunxit in literis Apostolicis, ibi = *Tibi Presbytero di. Diæcesis asserenti, Te esse de Nobili genere procreatum, & Philosophiæ, & Theologiæ morali studuisse* = ideoque Aduersarius tenetur iustificare prærogatiuas Summo Pontifici expositas, quarum intuitu fuit ab eo præelectus cæteris Concurrentibus; quod quæ ipse Aduersarius teneatur dictas prærogatiuas iustificare, liquet ex tenore dictorum verborum, ibi = *Tibi asserenti* = quæ clausula idem sonat, ac clausula = *ut asseris* = quæ indiget plena iustificatione, *Ridolphinus in praxi par. 3. cap. 8. num. 65. Adde. ad Buratt. decis. 621. num. 28. & decis. 708. num. 15. & in recent. decis. 511. par. 4. & decis. 178. num. 15. par. 12. & decis. 306. num. 3. par. 10.*; Adedùm non iustificatis ijs, quæ continentur sub clausula = *ut asseris* = gratia euanescat, vt nullum Ius tribuat *Rota coram Carill. decis. 109. num. 6. & decis. 197. num. 70. par. 5. & dec. 84. num. 8. par. 8.*

Præcipuum, & principale requisitum expositum ex parte D. Ascencij Polo Summo Pontifici fuit *Generis Nobilitas*, quodque hoc fuit requisitum principalitè à Summo Pontifice consideratum, liquet ex literis Apostolicis incipientibus, ibi = *Nobilitas Generis, Summ. num. 9. in princ.*, quodque Nobilitas generis fuerit à Summo Pontifice pro requisito principali, & primario consideratum, liquet ex clausula = *Tibi asserenti* = in corpore literarum Apostolicarum, ibi = *Tibi Presbytero dictæ Diæcesis asserenti Te de Nobili genere procreatum* = Et proindè apparet à Summo Pontifice, fuisse pro principali prærogatiua consideratam *Generis Nobilitatem*, quæ quidem generis Nobilitas cum non præsumatur, debebat exaduerso iustificari, *Menoch. de præsumpt. lib. 6. præsumpt. 59. & 60. per tot. Mascardus de probat. tom. 2. conclus. 1094. & 1095. per Textum in leg. Non ignorat C. qui accusare ubi Baldus docuit, quem præsumi magis popularem, quam Nobilem, & in cap. primo §. 51. Rusticus de pace tenend.*

Et non solum non fuit exaduerso probata generis Nobilitas Summo Pontifici narrata, sed constat apertissimè Aduersarij familiam esse originariam de vili Oppidulo de Villarasa in quo non solent ad-

de-

desse Familia Nobiles, quinimò id liquet euidentèr ex Aduersarij confessione emissa in secunda Supplicatione *Perindeualere*, in qua supplicat Summo Pontifici sanari Gratiam ad sui fauorem factam anno 1709., in qua falsò, seù per errorem narrauerat esse de Nobili genere procreatum, cum tamèn non sit de Nobili genere procreatus, vt liquet ex *Summ. Addit. num. 4. lit. B.*, ibi = *Et similiter per errorem eundem Oratorem de Nobili genere procreatum existere, licet re vera de dicto Nobili Genere procreatus non existeret expressum fuerit propterea que dictus Orator dubitet Literas predictas subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio subiacere* = hæc autèm confessio per Aduersarium emissa in precibus Summo Pontifici expositis, plenam contrà ipsum constituit probationem, *l. Cum precum C. de liberali causa, Paxiordan. lucubrat. vol. 3. lib. 14. tit. 16. num. 118., Rota coram Merlin. decis. 776. num. 6. & dec. 830. num. 1.*

Et non solum Aduersarius non est de Nobili genere procreatus, sed patentèr liquet esse de genere vilissimæ Plebis parvæ Villæ, vulgo Casale Villæ rasæ: Idque liquet ex processu criminali eodem anno 1709. factò contrà suum fratrem germanum sex mensibus antequam Aduersarius de controuerso Canonicatu à Sanctissimo Domino Nostro prouideretur sub dicta narrata prærogatiua principali, quod esset de nobili genere procreatus, nam Ioannes Dominguez Baquero frater germanus D. Ascentij Polo Ximenez de mense Ianuarij 1709. fuit querelatus vñacum Christophoro Rodriguez, Antonio Rodriguez, & Didaco Dominguez, in Curia dicti Oppiduli de Villarasa de furto Abigeatus ab iisdem commisso in Territorio de Villarasa, & post compertos in Domo dicti Christophori, in qua quoque permanebat Ioannes Baquero frater Aduersarij, Vitulos, & Capram in frustra diuisos, vt ex dicto *Summ. num. 16. lit. D.*, fuerunt carcerati, & examinatus prima vice dictus Ioannes Dominguez Baquero frater germanus Aduersarij, qui dixit esse filium *Consalui Ximenes, & Iosephæ Mariæ*, quodque illius exercitium erat laborare in aruis, quamuis per plures dies non fuerat mercede conductus, vt ex dicto *num. 16. lit. I.*, factus fuit delictum Abigeatus insimul, & associatus cum Christophoro Rodriguez eius Compatre, & alijs duobus Fratribus, *d. Summ. num. 16. lit. M. N. & O.*, & deposuit scire, furtum duorum Vitulorum, quem commiserat, esse delictum graue dicto numero 16. *litera P.*

Deindè examinatus Christophorus Rodriguez Compater Fratris germani D. Ascentij Polo, qui postquam confessus fuit crimen furti dd. duorum Vitulorum ab ipsis commissum, *Summ. num. 16. lit. R.*, deposuit etiam, quod dum iter arripuerant ad effectum furandi duos Vitulos, reperierunt Ouem à Grege diuisam, illamque etiam furati sunt, & caput illi amputarunt, & in quartos di-

uiferunt, *Summ. dicto num. 16. lit. T.*; Deposuit etiam quod sex diebus antequàm commisissent furtum Vitulorum, & Ouis, ipse associatus cum dicto Ioanne Baquero Fratre germano Aduersarij circa mediam noctem se contulerat ad Ouile Dominici Ortisco- to, & furati fuerunt nouem Caseos, *Summ. dicto num. 16. d. lit. T.*; Et successiue deposuit de alijs furtis commissis in alijs Ouilibus Territorij de Villa rafa, *Summario num. 16. lit. V.*; Fuerunt etiam examinati Testes, qui deposuerunt de alijs furtis ab illis commis- sis de nocte, *Summ. num. 16. lit. BB. CC. & seqq.*, & subindèque de eorum mala fama. Et successiue fuerunt iterum examinati Christophorus Rodriguez, qui deposuit, quod dictus Ioannes Baquero, dum à Villa de Villarafa cum ipso egrediebatur pro per- petrandis furtis in Territorio, deferebat enssem, quodque Pasto- res eos nuncupabant fures nefarios, vulgò *Ratterios*, dicto *Summ. num. 16. liter. HH.*; Et tandèm examinatus dictus Ioannes Domin- guez Baquero frater germanus Aduersarij, *Summ. nu. 16. lit. KK.*, non solum ratificauit, & approbauit depositionem præcedentem, sed etiam confessus fuit alia furta per ipsum cum suo Compate, & Fratribus commissa in prædicto Territorio, quodque ipse non solum deferebat enssem, sed etiam paruum Sclopum, vt ex dicto *Summ. num. 16. lit. MM. NN. OO.*

Ex hac autèm geminata confessione liquet non solum, Aduersarium nunquam fuisse de nobili genere procreatum, sed imò liquidissimo apparet esse de genere rustico, plebeio, & ex illis, qui victum sibi comparant locandò operas suas in fodiendis Agris, vel custodia Caprarum, & notato infamia proptèr furtum Abigeatus, aliaq; furta à suo Fratre germano commissa; Quocircà si ipse Aduersarius falsò non exposuisset Summo Pontifici esse de nobili genere procreatum, sed exposuisset, quod erat de vili Plebe, & de genere infamia notato, non vtique obtinuisset à Summo Pontifice Canonicatus prouisionem, quia Summus Pontifex suam mentem declarauit, quod in prouisione Canonicatum, & Prebendarum Ecclesiæ Hispalen. ex multitu- dina Concurrentium selegerat illos, qui maioribus prærogatiuis essent communiti, itaut nisi Aduersarius falsitatem exposuisset, & veritatem occultasset, non fuisset à Sanctissimo D. Nostro de dicto Canonicatu prouisus, dum habemus declarationem animi, quod providere voluit, seu eligere ex Concurrentibus magis dig- nos. & præstantioribus prærogatiuis condecoratos.

Et quidèm, Illustrissimi, & Reuerendissimi Patres subreptio, & ob- reptio dictæ Prouisionis non solum fundatur in defectu præroga- tiuæ Nobilitatis generis, sed omnia requisita, quæ Aduersarius exposuit Summo Pontifici, omnia, inquam, sunt falsa, seu fal- sò expressa, vt ostendunt ipsamet documenta pro eorum iustifi- catione exaduerso producta coram hac Sacra Congregatione; nam

Aduersarius tria requisita Summo Pontifici exposuit pro extorquenda Canonatus prouisione; Primum nempe, & principale Nobilitatē generis: Secundo studium Philosophiæ, & tertium studium Theologiæ moralis; nullum autem ex prædictis requisitis est verum, cum sit notorium in Ciuitate Hispalensi Aduersarium nunquam huiusmodi scientijs operam dedisse, sed simpliciter studuisse Grammaticæ, in qua etiam est mediocriter instructus, prout pro publico, & notorio fuit pro parte Reuerendissimi Capituli coram Executore allegatum, *Summ. num. 13. lit. C. & D.* ibi = *Dum quoad scientiam recedit totum à veritate, cum bene notum sit, non fuisse Professore in aliqua, ac parum, & moderatè scit latine loqui, absque eo quod incubuerit alio studio, quàm Grammaticæ &c. quod totum non est necessè iustificari, quia est publicum, & notorium omnibus, & ità id allego.*

Et quidem erat publicum, & notorium in Ciuitate Hispalensi, quod Aduersarius nihil aliud studuerit, quàm Grammaticæ, dum toto tempore vitæ suæ, & à Pueritia commoratus fuit in dicta Ciuitate in famulatu Domini Ioannis Serrano de Castro Canonici S. Ecclesiæ Hispalen., & quidem vsque ad annum 1707., quo ad Urbem accessit, itaut etiamsi voluisset studiis operam dare, adhuc tamen non valuisset, propter continuum famulatum, quem præstare tenebatur Canonico eius Domino.

Et quamuis Reuerendissimum Capitulum coram Executore opposuisset præcitatum defectum, quod Aduersarius numquam studuisset aut Philosophiæ, aut Theologiæ morali, prout Summo Pontifici exposuerat, sed quod vix esset in Grammatica instructus, adhuc Aduersarius probare non curauit, & iustificare, ipsam studio Phylosophiæ, & Theologiæ moralia operam dedisse, sed illius diligentia in eo versata fuit, scilicet in extorquenda attestatone quatuor Religiosorum Collegii Maioris S. Thomæ Aquinatis Ciuitatis Hispalen., qui testantur ibi = *Quod D. Ascentius Ximenez Polo Præsbyter in Oppido Villarasa natus olim in eodem Collegio per tres Annos Cursum Artium laudabiliter expleuit cum odore bonæ vitæ, & fragrantia bonorum morum, quin in oppositum aliquid fecisset, nec ad nos peruenisset, = ut ex Summ. addit. n. 8.*

Verum hæc attestatio exaduerso producta, & extorta de mense Septembris Anni 1716. pendente lite, & non producta coram Executore, nullam penitus probationis speciem constituit; quinimò illa magis patefacit Gratiæ subreptionem. Quandoquidem in Regnis Hispaniarum studiū Artium nihil aliud est, quàm studium Summularum, seu Logicæ, siue introductionis ad studia maiora. Unde cum Aduersarius Summo Pontifici exposuerit studuisse Phylosophiæ, & prò dictæ narratiuæ iustificatione adduxerit attestatorem quatuor Religiosorum, quod studuerit Artibus, seu Summulis, & Logicæ iam patet Phylosophiæ non studuisse quia

quia si studuisset Philosophiæ, quemadmodum dicti Religiosi ad faciendam rem gratam Aduersario fecerunt attestationem de Studio Artium, ita etiam eandem fecissent de studio Philosophiæ, si illi operam dedisset.

Nec est mirum si Aduersarius in decursu trium Annorum solo studio Summularum, & Logicæ operam dedit, nec quidquam profecerit, itaut ascendere potuisset ad studium Philosophiæ, nam id non solum processit ex quo est parum instructus in Grammatica, sed etiam quia non poterat studium frequentare, cum esset addictus assiduo famulatu dicti Canonici, cui toto tempore suæ vitæ inferuit, & quia vltcrius videtur nimis *crasse mineruæ*, & *incapax* pro addiscendis scientiis superioribus; Ac propterea Aduersarius ad docendum, quod studuisset Theologiæ morali, tertium requisitum, quod Sanctissimo Domino nostro exposuit pro extorquenda Canoniciatus prouisione, produxit in actis Attestationem Thomæ Gloriæ Superioris Seminarii Domus Romanæ in Monte Citorio Congregationis Missionis, quæ sub die 20. Iulii 1717. testatus fuit, quod Illustrissimus D. Ascencius Polus Ximenes à die 27. Nouembris 1707. vsque ad diem 11. Augusti 1709. commoratus fuit in Seminario, ibique in frequentandis omnibus tam Pietatis, quam literarum studiis, cæterisque Ecclesiasticis exercitiis in eadem Domo consuetis dedit aliis perspicuum exemplum, *Summar. addit. num. 9.*

Hæc autem attestatio nihil probat, nam in Seminario Missionis non adsunt studia literaria, neque Scholæ, in quibus Aduersarius instrui, aut addiscere potuerit Theologiam Moralem. Patet itaque ex prædictis, quod omnia requisita, & omnes narratiuæ factæ Summo Pontifici pro extorquenda prouisione Canoniciatus sunt falsa, mendicata, & nulla ex illis habet fundamentum, seu principium veritatis, cum nihilominus ad effectum, vt quis dicatur habilis, & idoneus pro Canoniatu Ecclesiæ Cathedralis non sufficiat talis qualis scientia, sed est necesse docere, quod in scientiis, quibus studuerit, profecerit, itaut possint esse Coadiutores, & Cooperatores Episcopi, cuius Canonici sunt membra, ad *Text. expressum in cap. Inter cetera, §. fin. de Offic. Ordin. ibi-- Præcipimus, in Cathedralibus Viros idoneos ordinari, quos Episcopi possint Coadiutores, & Cooperatores habere, --* ibique probant omnes Canonistæ, prout fusè probauimus super alio Dubio, & ad propositum aduertit Lotter. *de re benef. lib. 2. quest. 50. num. 53. ibi-- Quo fit, vt in Examine ad Canoniatum in Cathedralibus semper requiratur, quod promouendus ultra scientiam in literis, vltcrius ita profecerit, vt suo Consilio possit aliquando Ecclesiam, & Episcopum iuuare, ne contingat ad Capitulum duci Oues, & Boues.*

Si enim Aduersarius Summo Pontifici exposuisset veritatem, scilicet ipsum esse simplicem Præbyterum de Vili Plebe, & rustico genere procreatum, mediocriter in Grammatica instructum, & non

expo fuisse, se de Nobili genere procreatum, quodque studuit Phylofophiæ, & Theologiæ morali, intelligendo de studio legali, quale de Iure requiritur, scilicet cum profectu, quod scilicet in illis profecerit, utique Summus Pontifex Aduersarium non prælegisset aliis Sacerdotibus magis qualificatis, qui de eodem Canoniatu prouideri supplicarunt, prout declarauit in Breui Summus Pontifex, & ex viuæ vocis oraculo duo principales Cardinales Sanctæ Ecclesiæ, nempe Eminentissimi DD. Paulucius, & Sacripantes; neque est verifimile, vt Sanctissimus Dominus Noster ex suo notissimo Zelo in prouidendis Ecclesiis, voluerit Aduersario Canoniatum conferre, destituto illa scientia, quæ de Iure requiritur pro assecutione Canoniatu in qualibet Ecclesia Cathedrali, & multò magis in nostra Ecclesia adeò insigni, quæ non solum est Cathedralis, sed Metropolitana, & Patriarchalis, & quam idè Summus Pontifex ad Reuerendis. Capituli supplicationem prouidisse declarauit de personis doctis, & qualificatis; Idcirco Literæ Apostolicæ D. Aduersarii tamquam in omnibus partibus subreptitiæ, & obreptitiæ, nullam merentur executionem nedum vti extortæ contra mentem expressam Summi Pontificis, & ab eodem Summo Pontifice nostro Reuerendissimo Capitulo patefactam, sed etiam quia D. Aduersarius est omninò incapax incapacitate Iuris dicti Canoniatu, estque ab omni ratione alienum præsumere, quod Sanctissimus D. N. voluerit Aduersario Canoniatum conferre destituto illa scientia, quæ à Sacris Canonibus præfinitur pro assecutione Canoniatu in Ecclesia Cathedrali.

Præsertim in Ecclesia nostra, in qua Statutum fundamentale præcipit, ne Reuerendissimum Capitulum in Canonicum recipere teneatur nisi Personas ea scientia præditas, vt per ipsas decorari possit Ecclesia, & in Spiritualibus, & temporalibus suscipere incrementum, vt ex *Summ. n. 1. litt. A.*

Quin Aduersarius impugnare valeat, ipsum esse mediocritè in Grammatica instructum, & studiis maioribus operam non dedisse, nec dare potuisse, cum id possint Illustrissimi PP. facile assequi, eidem præponendo explicationem aut Epistolæ, aut Euangelii, eumque examini subiiciendo, tunc enim facile compræhendere possent Aduersarium vix esse mediocritè in Grammatica instructum, & proindè indignum, & incapacem Canoniatu in Ecclesia Cathedrali, vt probabimus in alia facti informatione super prætenfa concessione nouæ gratiæ.

Tertium subreptionis vitium propositum coram Executore pro parte Reuerendissimi Capituli est euident, & super eo nulla considerari potest Iuris, aut facti discussio. Liquet enim ex Processu formato coram Executore, quod Aduersarius de tempore, quo prouisus fuit de Canoniatu à Sanctissimo D. Nostro in S. Ecclesia

Hispalen. possidebat tria Beneficia Ecclesiastica, seu tres perpetuas, & Collatiuas Cappellanas eidem Ordinaria auctoritate collatas, vt liquet ex illius confessione iurata emissa coram Executore suarum Literarum Apostolicarum, vt ex *Summario principali num. 14.*, & per consequens cum Aduersarius in literis Apostolicis prouisionis dicti Canonatus Summo Pontifici non expresserit, sed fraudolentè tacuerit, quod ipse possidebat præcitatas perpetuas, & collatiuas Cappellanas, ex quarum fructibus congruam habebat sustentationem, prout ipse fassus fuit *d. Summ. num. 14.* vtique dicta Gratia fuit nulla, & inualida, eo ipso, nam vbicumque aliquis prouidetur per Sedem Apostolicam de Beneficio, tunc si de tempore Prouisionis aliud Beneficium possideret, etiamsi illud esset modicum, & in supplicatione, seu in literis Apostolicis non facit mentionem de Beneficio, quantumuis modici redditus, quod possidebat, gratia est ipso iure nulla, & inualida, & nullo modo exequibilis, ad *Text. expressum in cap. Si Motu proprio de præbend. in 6.* ibi = *Si Motu proprio alicui aliquod Beneficium obtinenti confereamus aliud, de illo non habita mentione, non ob hoc gratiam huiusmodi, quæ de nostra mera liberalitate processit, inualidam volumus reputari; Secus si ad petitionem illius, vel alterius pro eodem oblatam gratiam huiusmodi faciamus, tunc enim quantumcumque modicum Beneficium taceatur in ea, ipsam veluti subreptitiam vires nolumus obtinere; Motu quoque proprio tunc solum gratia fieri censeatur cum hoc expressè dictum fuerit in eadem* = Ex cuius tam clara dispositione decisum habemus, quod gratia, in qua Summus Pontifex non motu proprio, sed ad Partis petitionem prouidet aliquem possidentem Beneficium etiam modicum, si de eo in gratia prouisionis alterius Beneficij non sit facta mentio, Gratia dicitur eo ipso subreptitia, & viribus non subsistit, vt probat ibi *Glos. & omnes Canonista, Selua de Benef. par. 3. quest. 11. num. 41. Paris. de Resignat. lib. 10. quest. 2. Garzias de Beneficijs par. 1. cap. 2. num. 126. Rosa de Exequutoribus litterarum Apostolicarum lib. 1. cap. 5. num. 30. & 306. Adden. ad decis. 90. num. 89. part. 9. & in Valentina Vicaria 7. Iunij 1694. cor. bo. me. Vrsino S. primo impress. post Card. de Luca de benef. decis. 9.*

Cum itaque in præsentem non versetur in gratia Canonatus Ecclesiæ Hispalen. motu proprio Aduersario concessa, sed versetur in gratia prouisionis Canonatus Aduersario concessa ad ipsius, vel alterius supplicationem, & in præcitata gratia Aduersarius tacuerit, quod tunc temporis, prout adhuc hodie possidebat tres perpetuas Cappellanas collatiuas, vtique Prouisio Canonatus fuit nulla, inualida, & subreptitia, juxta claram, & inuitabilem dispositionem præcitati *Text. in cap. Si Motu proprio de Præbend. in 6.* & probant supradictæ auctoritates.

Nec in hac materia vlla admitti potest excusatio fauore Prouisi, ad effectum illum excusandi ab obtentorum expressione, nec illi suffragatur excusatio, quod Beneficia non expresserit per malitiam, sed per meram simplicitatem, & per juris ignorantiam, quia in hac materia semper gratia remanet subreptitia, & nulla admittitur excusatio, siue sub prætextu ignorantiae, vt rectè aduertit ibi *Glos. verb. taceatur in d. cap. Si Motu proprio de Præbend. in 6.* ibi = *Indistinctè intelligo, cum enim Ius non distinguat, nec ego distinguam; vnde siue per malitiam, siue per simplicitatem taceat, locum habet hęc Decretalis =* quam ibi sequuntur omnes Canonistæ, *Io. Andreas, & Geminianus num. 6. Franch. num. 7. Ancharanus notabili 4. cum alijs super d. Textu collectis à Barbof., Selua de Benef. par. 3. quest. 12. Garzias de Beneficijs part. 1. cap. 2. num. 122. & passim apud omnes Beneficialistas.*

Estque in Iure absolutissimum, vt quotiès in gratia taceatur id, quod de iure est exprimendum, nulla excusatio admittatur, & semper Gratia dicitur subreptitia, etiam si id, quod non fuit expressum, Summum Pontificem à Gratiae concessione non retraxisset, vt plenè probat *Felin. in cap. super litteris sub num. 2. vers. limita primo de rescript. & aduertit Lotter. de re benef. lib. 2. quest. 54. num. 27. & seqq. ibi = Neque verò huius styli par est ratio, & virtus cum ipsa juris terminatione: ubi enim emergit subreptio, ex taciturnitate eorum, quæ sunt de iure communi exprimenda, nulla admittitur excusatio ex simplicitate, nec iuuat, quod in effectu nihilominus Princeps esset gratiam concessurus, quia cum Ius commune omnibus pateat, & semper sit certum, non potest ignorantia illius allegari.*

Nec videtur obstare, quod *Text.* loquatur de Beneficijs, non autem de Cappellanijs, quodque proindè non sit ad Cappellanas illius dispositio extendenda, nam cum Cappellaniæ possessæ per Aduersarium conferantur in titulum ordinaria auctoritate, prout ipse Aduersarius fassus fuit in noua supplicatione, quam in Dataria Apostolica præsentauit *Summario Additionali num. 6.* vtique illæ dicuntur verè, & propriè Beneficia Ecclesiastica, vt plenè probat *Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloss. 5. num. 68. & 69. Garz. de Benef. par. 1. cap. 2. num. 95. & seqq. Sarnen. in regula de annuali quest. 20. & Mandos. super eodem regula quest. 17. Perez de Lara de Cappellanijs lib. 2. cap. 1. num. 16.*

Quinimò Cappellaniæ semper præsumuntur perpetuæ, & collatiuæ, vt plenè probat *Gonzal. dicta gloss. 5. num. 50. & 51. planum est; quod sub dispositione dicti Text. in cap. si motu proprio de Præbend. in 6. comprehendantur omnia Beneficia collatiua quocumq; nomine nuncupentur, dummodò conferantur in titulum, vt in specie aduertunt *Archidiacon. in dicto cap. Si motu proprio num. 2. de Præbend. in 6. ubique Geminian. num. 7. Franch. 9. 6. Panormitan. in cap. Cum teneamur num. 3. de rescript. Selua de Benef. par. 2. quest. 12.**

Couaruu. var. lib. 1. cap. 20. per tot. Garz. de Benefic. part. 1. cap. 2. num. 122. & seqq.

Neque dicatur Capitulum non esse legitimum contradictorem ad effectum opponendi prouisionis Apostolicæ subreptionem, vel obreptionem, quia obiectum pluribus responsionibus eliminatur quarum prima est, quod Capitula Ecclesiarum Cathedralium dicuntur legitimi Contradictores aduersus Prouisum Apostolicum, quoties se opponunt pro conseruatione, & defensione suorum Statutorum requirentium aut nobilitatem, aut gradum Doctoratus *Argelus de legit. contradict. quest. 14. num. 47. ibi: Ad primum respondendum, quando Capitulum allegat impedimentum respiciens obseruantiam suorum Statutorum, tunc esse legitimum contradictorem, & ideo citandum, in quo casu debet Exequutor assumere Partes Iudicis citare, & audire Capitulum, Garz. de beneficijs par. 3. c. 2. & par. 6. cap. 2. num. 161. Rosa de exequutoribus Litterarum Apostol. part. 1. cap. 8. num. 156. Card. de Luca de benefic. disc. 55. num. 8. & seqq. & disc. 113. num. 8. §. Secus Rotæ coràm Merlin. decis. 141. in fine, & coràm Carill. decis. 101. num. 9. & coràm Duno. decis. 202. circa finem.* Quo circa cum ex Statuto fundamentali nostræ Ecclesiæ requiratur, vt recipiendi in Canonicos esse debeant, aut Portionarij, aut graduati *Summario principali num. 1.* indè sequitur, vt Capitulum in hoc casu sit legitimus contradictor, quousque Aduersarius doceat ipsum fuisse Portionarium in S. Ecclesia Hispalen, aut graduatum in Sac. Canon. aut Theologia.

Secundò dicimus, quod Reuerendissimum Capitulum Hispalen. in hoc casu speciali effectus fuit legitimus contradictor ad allegandum subreptionem, & obreptionem litterarum Aduersarij constitutus a Summ. Pont. Nam cum Capitulum de anno 1709. supplicauerit Sanctissimo, vt Canonicatus vacantes in dicta Ecclesia conferret personis nobilitate, & scientia conspicuis, & Summ. Pontifex ad gratificandum Reuerendis. Capitulo eidem per Breue respondit ex concurrentibus illos selegisse illos, qui maioribus virtutum, scientiarum, & originis prerogatiuis erant condecorati, utique in hoc casu Reuerendissimum Capitulum dicitur constitutus legitimus contradictor ab ipso Summo Pontifice ad effectum allegandi subreptionem gratiæ Aduersarii extortæ sub falsa narratiua nobilitatis, & prerogatiuæ scientiarum.

Tertiò dicimus semper Capitulum Ecclesiæ Cathedralis esse legitimum contradictorem prouiso Apostolico, quoties allegat patenter, & ineuitabilem Litterarum Apostolicarum subreptionem, & offert earum subreptionem incontinenti probare, vt firmat *Argel. de legitim. contradictor. quest. 14. art. 5. num. 51.* ubi post firmatam regulam, quod Capitulum Cathedralis Ecclesiæ non sit legitimus contradictor ad effectum opponendi subreptionem Litterarum Apostolicarum, conclusionem limitat in eo casu, quo proponit ex-

cep-

ceptionem releuantem subreptionis, & obreptionis, & offert illam incontinenti probare, tunc enim probat Capitulum esse legitimum contradictorem, vel saltè esse legitimum oppositorem ad effectum, vt examinari debeant exceptiones ab ipso propositæ, vt probat *Card. de Luc. de Benef. disc. 55. n. 9. Rota cor. Carill. dec. 201. n. 5.* vbi quod ad effectum, vt Capitulum dicatur legitimus contradictor sufficit habere iustam causam denegandi possessionem, & iusta causa in casu dictæ decisionis deducta fuit ex eo, quod resignatio de cuius executione agebatur, erat nulla propter decretum appositum in gratia prouisionis Resignantis, quod deberet intrà triennium ad Ordines Sac. promoueri; Cumque prouisus Apostolicus post lapsum triennij non susceptis Sac. Ordinibus eandem resignauerit, Rmum Capitulum se opposuit, ex quo Resignans nõ habebat jus aliquod, quod posset resignare, & se opposuit executioni litterarum resignationis, & in hoc casu Capitulum habitum fuit à Særa Rota pro legitimo contradictore ex quo habebat iustam causam denegandi traditionem possessionis, idemque probat *Rota coram Caualler. decis. 59. Adden. ad Gregor. decis. 54. sub litt. B. & Adden. ad Buratt. decis. 319. versic. prædicto autem,* & fuit decisum in alia *Hispalen. Canonatus coram Gregor.,* vt ex *decis. 221. num. 6.* vbi in tantum fuit reiecta oppositio Capituli in quantum non allegabat causam legitimam, propter quam deberet denegari executio Litteris Apostolicis, & probat quoque *Garz. de Benef. part. 6. cap. 2. num. 161.* Cum itaque in casu nostro Reuerendissimum Capitulum opponat aduersus executionem Litterarum Apostolicarum, patentissima vitia subreptionis, & obreptionis, & per consequens alleget causas legitimas propter quam Litteræ Apostolicæ Aduersarij non sint exequendæ, dicitur legitimus contradictor, quia causas subreptionis, & obreptionis in continenti probauit, & probat ex ipsis met Aduersarij confessionibus, vt supra probaui.

Quarta responsio est, quod scilicet Reuerendiss. Capitulum ex forma suorum statutorum juratorum S. Ecclesiæ Hispalen. est legitimus Contradictor ad effectum denegandi possessionem Prouiso Apostolico quotiès litteræ sunt obreptiæ, & subreptiæ vigore dictorum statutorum; In illis enim sub titulo *quomodo Beneficiatus debeat recipi ad possessionem,* fuit statutum, & ordinatum, quod quotiès aliquis petat admitti ad possessionem alicujus Beneficij S. Ecclesiæ Hispalen. etiamsi sit collatum ex prouisione apostolica, prouisus tenetur in Capitulo exhibere suas Bullas, & processum fulminatam, & quemcumque alium titulum, quodque Capitulum debeat omnia videre, & diligentè examinare, etsi constiterit de illius jure per iustos titulos, quod tunc mandet Bullas recipi *Summario principali Num. 2. litt. A. & B.,* quodque antè admissionem feruari deberet forma scripta in sequenti statuto à dicto *Num. 2. litteris C. & D.*

In sequenti verò statuto, quod datur *Summ. nostro Num. 3.* pariter ab Aduersario producto fuit sancitū, quod si vacauerit aliqua Dignitas, vel Canonicatus, aut Portione, etiam in mense Apostolico, & Capitulum fuerit requisitum ad dandam possessionem, tunc debet per Vota secreta fieri scrutinium, an littere Apostolicæ sint admittendæ, vel debeant remitti ad Sanctissimum Dominum Papam, quodque si major pars fuerit pro admissione, tunc debeant admitti littere Apostolicæ d. *Summ. Num. 3. litt. A.* Si verò major pars fuerit pro non admissione, tunc littere Apostolicæ debent remitti ad Sanctissimum, vt liquet ex dicto *Summario Num. 3. littera C.*

Et in alio statuto pariter ex aduerso producto, de quo in nostro *Summ. Num. 4.* pariter fuit cautum, quod Prouisus debet præsentare Bullam suæ Prouisionis cum processu fulminato, quodque prædicti tituli debent matura reflexione examinari per Reuerendiss. Capitulum ad hoc, vt canonicè dare possit possessionem Prouiso Apostolico, vel facere quid quid magis de jure, & iustitia conueniat *Sum. Nu. 3.* & ad præcitati statuti obseruantiam omnes Canonici debent juramento se adstringere, & aduersus Contrauenientes fuit imposita pœna, vt ex d. *Summ. Num. 4.* Quo circa si Capitulum vigore statutorum juratorum ex aduerso productorum potest cognoscere, & examinare iustitiam tituli, vtique multò magis dici debet legitimus Contradictor, quotiès illi præsentantur Littere Apostolicæ patentèr subreptitiæ, & obreptitiæ.

Denique dicimus, quod etiam si non adesset legitimus Contradictor adhuc tamen littere Apostolicæ non sunt vllatenùs exequendæ, nam quotiès subreptio, vel obreptio litterarum Apostolicarum procedit ex taciturnitate Beneficij, quod prouisus Apostolicus possidebat de tempore gratiæ, tunc Executor denegare debet litteris Apostolicis executionem ad *Text. express. Concilij Lateranen. in cap. Cum teneamur de Præben. & Dignit.* ibi = *Si mandatum nostrum pro alicuius prouisione receperis, qui aliud Beneficium habeat, de quo possit commodè sustentari, nisi fortè in litteris ipsis, de hoc mentio habeatur, aut si non potest ei sine scandalo prouideri, equanimiter substinemus, si pro eo mandatum nostrum non duxeris exequendum* = ex cuius censura liquidissimo apparet, quod Exequutor Apostolicus non debet exequi litteras Apostolicas prouisionis alicujus Beneficij fauore illius, qui de tempore gratiæ aliud Beneficium possidebat, de quo non fecit mentionem in prouisione secundi, ibique *Glos. verb. equanimiter*, quam sequuntur omnes Canonistæ.

Non obstante, quod præcitati Textus dispositio procedat in casu, quo primum Beneficium sufficebat ad illius congruam sustentationem, quia objectum duplici responsione refellitur, quarum altera est, quod idem Aduersarius coràm Exequutore medio juramento declarauit, quod ex fructibus dictarum Capellaniarum

congruam habebat possessionem, vt ex *Summ. Num. 14.*

Secunda responsio est, quod dispositio dicti Textus locum sibi vindicat etiam si Beneficium tacitum sit modicum, & non tribuat Beneficiato congruam sustentationem, adhuc enim quemadmodum taciturnitas modici Beneficij inducit patentissimam subreptionem ex posteriori Textu in cap. *si Motu proprio de Præben. in 6.* ita Exequutor non debet illarum exequutionem decernere, vt in specie aduertit Abbas in d. cap. *Cum teneamur de Præben. num. 3.* & communiter ibidem Canonistæ.

Estque indubitatum, quod quotiès Exequutori liquidissimo constat litteras Apostolicas prouisionis alicujus Beneficij esse subreptitias & obreptitias, tunc etiam si non adsit legitimus Contradictor, qui subreptionem, & obreptionem possit allegare, adhuc non debet illas exequutioni demandare, cum illius principale officium in eo consistat, vt scilicet prius cognoscat, an litteræ Apostolicæ vitio subreptionis sint infectæ, vt expræssè disposuit Sac. Concil. *Trid. sess. 22. cap. 5. de Reform.* ibi = *Hæc verò, quæ gratiosè conceduntur suum non sortiuntur effectum, nisi prius ab iisdem tanquam Delegatis Apostolicis summarie tantum, & extraiudicialiter cognoscatur expræssas preces subreptionis, vel obreptionis vitio non subiaccere.* & probant expræssè Zerola in *Praxi par. 1. verb. Exequutor, §. 2. Garz. de Benef. par. 6. cap. 2. num. 161. Ros. de Exequutor Litterar. Apost. part. 1. cap. 9. tit. quod agere debeat Executor cum litteræ Apostolica sibi præsentata sint subreptitiæ,* & firmat eo casu per Exequutores esse remittendas ad Sedem Apostolicam, prout fecit Exequutor nostrarum litterarum, qui post detectam earum subreptionem consulere voluit Oraculum Sanctæ Sedis, vt liquet ex *Summ. principali Num. 17.*

Indubitanter in casu nostro quia ipsemet Aduersarius jam agnouit patentissimas subreptiones, & obreptiones suæ gratiæ, & proinde supplicauit SS. D. N. ex integro de controuerso Canonatu prouideri.

Ex quibus cum satis, superque appareat de subreptione, & obreptione Litterarum Apostolicarum D. Ascentij Polo tum quia non est qualificatus juxta formam Statuti fundamentalis nostræ Ecclesiæ, tum quia prouisionem dictus Canonatus sub falsis narratiuis contra mentem expressam *Summ. Pont. extorsit,* & non habet idoneitatem à jure communi requisitam pro Canonatu Ecclesiæ Cathedralis, tum quia illius gratia est nulla, & inualida in radice ex qua *Summ. Pont. non fecit mentionem de tribus Cappellanijs incompatilibus,* quas possidebat; merito decernendum speramus, litteras Apostolicas D. Ascentij Polo non esse exequendas, vt reuerenter supplicat Reuerendis, Capitulum Sanctæ, & Patriarchalis Ecclesiæ Hispalen.

Quare &c.

Vitus Angelus Caualletti.

...habebat possessionem, videri de iure...
...quod dicitur esse, quod dicitur esse...
...Beneficium factum in modum, & non tribuit Beneficium...
...ad hoc enim dicitur quod admodum...
...Beneficium indicit pacem illam subreptionem...
...cap. de iure in cap. de iure in cap. de iure in cap. de iure...
...non debet in iure executionem de iure, ut in iure...
...ad hunc ad hunc in cap. de iure in cap. de iure...
...nitoribus Canonibus

CONGREGATIONE

PARTICVLARI

A' S ANCTISSIMO

DEPVATA

RR. PP. DD.

**MAREVUSCHO, ANSIDÆO,
LANCETTA, HERRERA, ET
SARDINO**

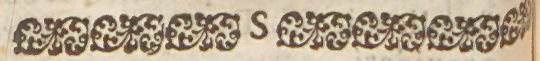
*Hyspalen. Canonicatus super praetor
sa Executione Litterarum.*

P R O

Illms DD. Decano, & Capitulo Metropolitanæ, & Patriarchalis Ecclesie Hispalen.

C O N T R A

Rmum D. Ascencium Ximenez Polo

Facti.

— Typis De Comitibus 1717

Vitus Angelus Canalicus